

V neuzívaném tunelu bývalé úzkorozchodné malodráhy KBK (Králov Dvůr-Beroun-Koněprusy) na Damili u Tetína byla v roce 2024 vybudována nová Expozice těžby vápence. Za jejím otevřením stáli nadšenci z Vlastivědného spolku Petrbok z Tetína a obec Tetín. Expozice byla slavnostně otevřena při příležitosti tradiční Svatoludmílské pouti dne 22. září 2024 za přítomnosti jejích autorů a řady hostů, včetně ministra dopravy Mgr. Martina Kupky, starosty Tetína ing. Martina Hrdličky a vedoucího Správy CHKO Český kras RNDr. Františka Pojera. Expozice bude přístupná veřejnosti od turistické sezóny 2025, zájemci se musí přihlásit a vstupenky si zakoupit ve stávající expozici Tetínského muzea (www.muzeumtetin.cz) v době jeho otevíracích hodin.

Malodráha KBK byla v provozu od roku 1898, ale tunel na dno zahlubujícího se Modrého lomu byl vyražen až v roce 1942. Stavbu 62,5 m dlouhého tunelu realizovala stavební firma ing. Skorkovského, která práci dokončila k 31. srpnu 1942. Tunel sloužil až do roku 1962, kdy byla těžba v lomu a provoz celé vlečky ukončeny. Jezdit se přestalo už 24. prosince 1962, i když úřední zastavení provozu bylo na konci roku 1962. V tunelu se sice postupem času hromadil odpad a vypadal nevábně, práce tunelářů ale byla kvalitní, takže samotná klenba tunelu vydržela až do současnosti bez poruch. Připomenut a částečně vyčištěn byl tunel již v létě 2012, kdy zde byla u příležitosti 50 let od ukončení provozu organizována vzpomínka na malodráhu KBK. Při ní bylo na krátkou dobu Společnosti Barbora provozující skanzen Solvayovy lomy, položeno několik desítek metrů úzkorozchodné trati, po které se mohli ve dnech 15. a 16. září 2012 návštěvníci kousek svěřt ve vláčku taženém motorovou lokomotivou.

Výstavbě trvalé expozice v tunelu předcházelo jeho úplné vyčištění od veškerého odpadu, sanace obou portálů tunelu, vybudování mřížových vrat na obou stranách, položení úseku kolejí a instalace elektrického osvětlení.

Nová expozice těžby vápence na Tetíně využila zajímavou technickou památku a přispěla k jejímu zachování. Spolu se skanzenem Solvayovy lomy u Svatého Jana pod Skalou, důlní expozici Chrustenická šachta u Chrustenic a občasně přístupnými dopravními štolami v areálu Lomů Mořina, připomíná nová expozice tradici těžby nerostných surovin v našem kraji. Foto M. Majer.

A new permanent exhibition of the history of limestone quarrying in the Bohemian Karst was opened in an abandoned narrow-gauge railway tunnel in Damil Hill near Tetín. The tunnel was constructed in 1942 and railway operation terminated in 1962. The new exhibition was officially opened on September 22nd, 2024, and will serve the visitors during the summer tourist season, or on request. The visitors are advised to contact the Tetín Museum during the opening hours for ticket purchase and further information (www.muzeumtetin.cz). Photo by M. Majer.

Český kras

Beroun

50/2024

ČESKÝ KRAS

50/2024

Časopis pro regionální výzkum
Bulletin for regional research

- Vydalo: Muzeum Českého krasu, p. o.
Husovo náměstí 87, 266 01 Beroun
- Uspořádal: P. Bosák a K. Žák
- Publikace neprošla jazykovou úpravou
- Původní příspěvky jsou recenzovány
- Náklad 350 ks
- Realizace: Machart s. r. o.
- ISBN 978-80-87708-20-0
- ISSN 1211-1643

Foto na titulu: Dům přírody Českého krasu, nové návštěvnícké středisko CHKO Český kras a Koněpruských jeskyní na Zlatém koni u Koněprus. Foto V. Ekrť.

Photo on the front page: The Bohemian Karst House of Nature, a new visitor center of the Bohemian Karst Protected Landscape Area and the Koněpruské jeskyně Caves on the Zlatý kůň Hill near Koněprusy. Photo by V. Ekrť.

Fotografie na titulku a na této straně se vztahují k článku Dům přírody Českého krasu – nové návštěvnícké středisko CHKO Český kras a Koněpruských jeskyní (str. 71–77)

Photos on the cover and on this page relate to paper The Bohemian Karst House of Nature – A new visitor center of the Bohemian Karst Protected Landscape Area and the Koněpruské jeskyně Caves (pp. 71–77)

Fotografie z expozice v interiéru nového Domu přírody na Zlatém koni u Koněprus. Geologické expozici dominují ilustrace geologické časové osy a života v devonském moři, které vytvořil akademický malíř Jan Sovák. Foto M. Frouz.

A photograph from the indoor exhibition of the new Bohemian Karst House of Nature. Its geological section is dominated by the geological time chart and life evolution in the Devonian sea drawn by the painter Jan Sovák. Photo by M. Frouz.

Obлак či mrak slov (*word cloud*) je vizuální zobrazení frekvence výskytu (četnosti) slov užívaných například na webové stránce nebo při vyhledávání. Jednoduchou grafickou formou prezentuje, co je nejčastější nebo nejčastěji hledané. Zde jsme tento způsob vizualizace využili pro zobrazení četnosti autorů a spoluautorů, kteří přispěli svými články do dosavadních 50 svazků periodika Český kras, a to včetně tohoto jubilejního svazku. Čím je jméno autora větším písmem, tím vícekrát přispěl svým článkem do Českého krasu. Do počtu článků jsou zahrnuty i krátké zprávy a recenze knih. V grafice jsou uvedeni pouze autoři, kteří přispěli více než jedním příspěvkem.

Grafiku doplníme několika statistickými údaji. Celkem bylo článků dosavadních 50 svazků Českého krasu potištěno 4019 stran papíru. Článků (včetně krátkých zpráv, recenzí knih a podobně) bylo dohromady 804 a podílelo se na nich celkem 383 autorů z mnoha desítek odborných institucí. Jména autorů, kteří se na tvorbě dosavadních 50 svazků podíleli desítky a více článků, uvedeme i slovně, s počty jejich článků v závorce: Pavel Bosák (99), Vladimír Lysenko (62), Karel Žák (62), Václav Cílek (42), Irena Jančaříková (40), Václav Matoušek (33), Josef Slačík (29), Antonín Jančařík (28), Josef Plot (26), Pavel Špryňar (25), Michal Kolčava (24), Michal Hejna (23), Ondřej Jäger (19), Ivan Horáček (17), Jiří Kovanda (17), Roman Živor (16), Václav Petr (14), Jiří Bruthans (13), Jeroným Zapletal (13), Jaroslav Kadlec (12), Petra Přidalová (11), Štěpán Rak (11), Vojen Ložek st. (10) a Ladislav Pecka (10).

Sestavil Pavel Špryňar v aplikaci wordclouds.com.

Word cloud is a visualization method that displays how frequently words appear, for instance in a given body of text, by making the size of each word proportional to its frequency. The style of graphic is used here to show the number of papers written by individual authors in all 50 volumes of the Český kras periodical. The larger the surname of the author is, the higher the number of papers written by him/her. Authors with only one paper are omitted. Compiled by Pavel Špryňar in wordclouds.com.